

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік та аудит
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік та аудит розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість
(на прикладі ТОВ «Цемент»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка обліково-економічного факультету
Мартінова Тетяна Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Яцунська Олеся Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Податок на додану вартість (далі – ПДВ) є одним із основних, непрямих податків, за рахунок якого формується значна частина державного бюджету України. Але він є одним із найбільш проблемних податків у податковій системі. Це пов'язано із методикою його нарахування і сплати, яка дозволяє державі наповнювати дохідну частину свого бюджету, але при цьому мати корупційну складову в частині бюджетної заборгованості перед платниками податку, ухиленням останніх від сплати і недосконалим обліком розрахунків за податком.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретично-методичних і практичних засад обліку, аудиту та аналізу розрахунків підприємства з податку на додану вартість; висвітлення особливостей та актуальних проблем обліку розрахунків з ПДВ та визначення напрямів удосконалення обліку цього податку.

Завдання дослідження. Відповідно для досягнення поставленої мети в роботі мають бути вирішені такі завдання: дослідити економічну сутність та елементи ПДВ, визначити роль ПДВ у наповненні бюджету країни, проаналізувати законодавчо-нормативну базу з питань організації обліку та аудиту розрахунків з ПДВ, охарактеризувати особливості організації обліку та складання звітності з ПДВ, надати характеристику діючій системі обліку податку на додану вартість на досліджуваному підприємстві – ТОВ «Цемент», розглянути загальну методику аудиту розрахунків з бюджетом з ПДВ та особливості її організації у ТОВ «Цемент», виявити проблемні питання обліку та аудиту податку на додану вартість, запропонувати напрями удосконалення обліку та аудиту розрахунків з бюджетом з ПДВ, провести аналіз розрахунків ТОВ «Цемент» з бюджетом з ПДВ.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес обліку, аналізу та аудиту розрахунків з ПДВ на підприємстві.

Предмет дослідження. Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти облікового процесу за розрахункам з ПДВ, аналізу та аудиту таких операцій у системі оподаткування.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань у роботі використовувалися загальнонаукові і спеціальні методи пізнання. Для з'ясування економічної сутності доданої вартості та ПДВ застосовано абстрактно-логічний та історичний методи. У процесі дослідження застосовувалися методи аналізу, синтезу, спостереження, узагальнення, а також прийоми групування і статистичних порівнянь.

Інформаційною базою дослідження є: Податковий кодекс України, законодавчі та нормативно-правові акти з питань оподаткування в Україні, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали періодичних видань, навчальні посібники та електронні ресурси мережі Інтернет, первинні документи, реєстри синтетичного та аналітичного обліку, звітність ТОВ «Цемент».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменувань) та 24-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 225 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 12 рисунків.

Публікації за темою. За результатами наукового дослідження опубліковано тези на тему: «Шляхи удосконалення контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість», «Аналіз фіскальної ефективності податку на додану вартість в Україні» у Збірнику матеріалів V Міжнародної студентської науково-практичної Інтернет-конференції, 18 квітня 2019 р., м. Одеса, «Напрями удосконалення обліку розрахунків за податком на додану вартість» у Збірнику матеріалів XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, 15-16 травня 2019 р., м. Львів.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи обліку розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість»* розкрито економічну сутність, визначення та основні елементи ПДВ, теоретико-методичні засади обліку розрахунків за податком на додану вартість, а також досліджено законодавчо-нормативну базу з питань організації обліку та аудиту розрахунків з ПДВ.

У другому розділі *«Організаційно-методичні засади обліку розрахунків з податку на додану вартість на підприємстві та напрями удосконалення»* розглянуто загальну характеристику підприємства, проаналізовано його фінансовий стан, описано основи організації обліку розрахунків з ПДВ та складання податкової звітності на підприємстві ТОВ «Цемент», надано рекомендації щодо вдосконалення обліку та складання звітності з податку.

У третьому розділі *«Теоретико-практичні аспекти аудиту та аналізу розрахунків з податку на додану вартість»* розглянуто організацію та методику аудиту розрахунків за податком на додану вартість, досліджено систему аудиту на підприємстві, проведено аналіз розрахунків підприємства з ПДВ.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження були зроблені наступні висновки:

1. Податок на додану вартість – це загальнодержавний, непрямий податок з доданої вартості, яка включається у вигляді надбавки до ціни товару (робіт, послуг) і сплачується кінцевим споживачем. Основними елементами ПДВ є платники, об'єкти та база оподаткування, ставки, звітність, пільги, податкове зобов'язання та податковий кредит.

2. ПДВ є основним наповнювачем Державного бюджету України. Питома вага надходжень до бюджету у вигляді податку на додану вартість за останні роки становить 43-50%.

3. На сьогоднішній день основним нормативно-правовим документом, що регламентує розрахунки з ПДВ є Податковий кодекс України, а саме розділ V «Податок на додану вартість», а в частині ведення бухгалтерського обліку - Інструкція з бухгалтерського обліку податку на додану вартість №141.

4. Податкова накладна, яка має бути зареєстрована в ЄРПН, є основним первинним документом і підставою для нарахування податкових зобов'язань та

отримання податкового кредиту з ПДВ. Для обліку ПДВ відкриваються такі субрахунки: 641/ПДВ «Розрахунки за податком на додану вартість», 643 «Податкові зобов'язання» та 644 «Податковий кредит» та використовується правило «першої події». Основною формою звітності за даним податком є декларація з ПДВ.

5. Для ведення бухгалтерського обліку та відображення господарських операцій ТОВ «Цемент» застосовує Робочий план рахунків з використанням наступних субрахунків для обліку розрахунків з ПДВ: 6.4.1 «Розрахунки за податками»; 6.4.1.2 «Розрахунки за ПДВ»; 6.4.3 «Податкові зобов'язання»: 6.4.3.1. «Податкові зобов'язання»; 6.4.3.2 «Невидані податкові накладні»; 6.4.4 «Податковий кредит»; 6.4.5. «Неотримані податкові накладні», 3.1/ПДВ. Податкова звітність з ПДВ подається в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису. Для обліку та складання звітності з ПДВ у ТОВ «Цемент» застосовують автоматизовані бухгалтерські програми «1С:Підприємство», SAP та М.Е.Дос.

6. На підприємстві ТОВ «Цемент» розрізняють два види аудиту: внутрішній та зовнішній. Для проведення зовнішнього аудиту Компанія складає договір з аудиторською фірмою про проведення щорічного аудиту. Внутрішній аудит проводять співробітники відділу обліку та аудиту ірландської компанії CRH.

7. Підприємство веде облік розрахунків з податку відповідно до нормативно-правових документів та своєчасно сплачує суму податкового зобов'язання до бюджету. На підприємстві має місце, як позитивне значення різниці між податковим зобов'язанням та податковим кредитом, так і від'ємне.

8. У частині теоретичного дослідження ПДВ були виявлені такі дискусійні питання: негативне сприйняття податку його платниками, значний вплив податку на загальний рівень цін, недосконалість і постійні зміни податкового законодавства, складний механізм обліку та звітності даного податку, неефективне застосування правила «першої події»; у частині практичного – складність ведення обліку ПДВ за рахунок використання одночасно двох програм («1С:Підприємство» та SAP); невідповідність рахунку в системі електронного адміністрування податку вимогам Інструкції з податку на додану вартість № 141; некоректне формування бухгалтерських проведення щодо обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту; велика кількість коригувань ПЗ та ПК.

9. З точки зору теоретичного дослідження ПДВ рекомендується зробити податкове законодавство простішим, послідовним та прозорішим, а також посилити контроль за здійсненням відшкодування ПДВ з бюджету, переглянути та понизити основну ставку ПДВ на товари першої необхідності, трансформувати та вдосконалити механізм обліку ПДВ, застосовувати метод нарахувань. З метою вдосконалення обліку на підприємстві ТОВ «Цемент» рекомендується об'єднати ведення обліку податку в одній програмі, переглянути деякі положення облікової політики, вчасно обговорювати та узгоджувати з контрагентами ціни та обсяги постачання, переглянути формування бухгалтерських проведення щодо обліку ПЗ та ПК. Наведені рекомендації дозволять підприємству ТОВ «Цемент» вдосконалити систему бухгалтерського обліку розрахунків з податку на додану вартість, уникнути фінансових санкцій від контролюючих органів, а також ефективно використовувати програмне забезпечення та робочий час бухгалтера.

АНОТАЦІЯ

Мартінова Т.Л. «Облік та аудит розрахунків з бюджетом з податку на додану вартість (на прикладі ТОВ «Цемент»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030509 «Облік і аудит»»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку, аналізу та аудиту розрахунків підприємства з бюджетом з податку на додану вартість.

Проаналізовано ефективність податку на додану вартість, фінансовий стан базового підприємства, стан бухгалтерського обліку, звітності та аудиту розрахунків з бюджетом з ПДВ на підприємстві.

Запропоновано об'єднати ведення обліку розрахунків за податком в одній програмі, переглянути деякі положення облікової політики, вчасно обговорювати та узгоджувати з контрагентами ціни та обсяги постачання товарів, переглянути формування бухгалтерських проведення щодо обліку податкового зобов'язання та податкового кредиту.

Ключові слова: облік, податок на додану вартість, розрахунки з бюджетом, податкове зобов'язання, податковий кредит.

ANNOTATION

Martynova T. “Accounting and Audit of Value Added Tax Payments (on the example of “Tsement”)”

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

«6.030509 “Accounting and audit”»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and audit».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical and practical aspects of accounting, analysis and audit of enterprise calculations with the budget for value added tax.

Author analysis the efficiency of the value added tax, the financial condition of the underlying enterprise, the state of accounting, reporting and audit of payments with the VAT budget at the enterprise.

The author suggests combining the accounting of tax payments in one program, review some provisions of accounting policy, timely discuss and agree with contractors the prices and volumes of goods delivery, review the formation of accounting records for the accounting of tax liability and tax credit.

Keywords: accounting, value added tax, calculations with budget, tax liability, tax credit.